

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 614/2020
15.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога у покушају из члана 247. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Ђорђа Николића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 13.02.2020. године и КВ број 105/20 – К број 146/18 од 16.03.2020. године, у седници већа одржаној дана 15. јула 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ђорђа Николића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 13.02.2020. године и КВ број 105/20 – К број 146/18 од 16.03.2020. године и предмет враћа Основном суду у Лазаревцу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 13.02.2020. године одбачен је као недозвољен захтев браниоца окривљеног АА – адвоката Ђорђа Николића за накнаду трошкова, поднет дана 19.07.2019. године.

Решењем Основног суда у Лазаревцу Кв број 105/20 – К број 146/18 од 16.03.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Ђорђа Николића, изјављена против решења Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 13.02.2020. године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Ђорђе Николић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. до 266. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијано решење и предмет врати Основном суду у Лазаревцу на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

По оцени Врховног касационог суда, бранилац окривљеног АА – адвокат Ђорђе Николић, основано у поднетом захтеву указује да је побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама повређене одредбе члана 261. ЗКП и члана 265. став 1. и став 2. тачка 7) ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 20.02.2019. године окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело омогућавање уживања опојних дрога у покушају из члана 247. став 1. у вези члана 30. КЗ, по оптужном предлогу ОЈТ у Лазаревцу Кт број 368/13 од 18.10.2013. године.

Према стању у списима, окривљеном АА је у току поступка постављен бранилац по службеној дужности – адвокат Ђорђе Николић решењем Вишег суда у Београду VIII Су број 43/13-400 од 06.06.2013. године, који је у том својству заступао окривљеног до 03.09.2014. године, када је почео да поступа као избрани бранилац окривљеног АА, а по пуномоћју окривљеног датом на главном претресу.

Такође, из списка предмета произилази да су решењем Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 01.04.2019. године окривљеном досуђени трошкови кривичног поступка у износу од 91.800,00 динара, те одређено да се овај износ има исплатити браниоцу окривљеног – адвокату Ђорђу Николићу, као браниоцу по службеној дужности, а да је након правноснажног окончања кривичног поступка, односно доношења пресуде Вишег суда у Београду Кж1 број 293/19 од 20.05.2019. године којом је потврђена ослобађајућа пресуда Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 20.02.2019. године, бранилац окривљеног – адвокат Ђорђе Николић доставио је нови захтев за накнаду трошкова кривичног поступка које је имао од 03.09.2014. године као избрани бранилац, по пуномоћју окривљеног, датом на записнику о главном претресу.

Овај захтев браниоца окривљеног, који је поднео у својству избраног браниоца, побијаним решењем Основног суда у Лазаревцу К број 146/18 од 13.02.2020. године одбачен је као недозвољен, са образложењем да је о награди и накнади трошкова које је окривљени имао у вези са ангажовањем браниоца већ одлучено посебним решењем К број 146/18 од 01.04.2019. године, које је постало правноснажно 20.04.2019. године, те да се у конкретном случају ради о правноснажно пресуђеној ствари. Другостепеним побијаним решењем Кв број 105/20 - К број 146/18 од 16.03.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Ђорђа Николића, са образложењем да је првостепени суд правилно одбацио захтев браниоца

окривљеног за накнаду трошкова кривичног поступка, обзиром да се ради о правноснажно пресуђеној ствари.

Поступајући на овај начин, Основни суд у Лазаревцу је доношењем побијаног првостепеног и другостепеног решења учинио повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, а што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Наиме, одредбом члана 261. став 1. ЗКП, прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, а одредбом става 2. тачка 7) истог члана, поред осталог, прописано је да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП прописано је да, када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.) као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд је оценио да је побијаним правноснажним решењима на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су нижестепеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7), те одредбе члана 265. став 1. ЗКП. Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима изнетим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица – адвоката у току целог поступка, а не само на накнаду трошкова на име награде браниоцу док га је заступао као бранилац по службеној дужности. Стога је било нужно да нижестепени судови, имајући у виду да је окривљени правноснажно ослобођен од оптужбе и да трошкови у том случају падају на терет буџетских средстава суда, одлучи и о накнадно поднетом захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, који је бранилац окривљеног АА – адвокат Ђорђе Николић поднео дана 17.07.2019. године у својству изабраног браниоца, по пуномоћју окривљеног, а не да овај захтев одбаци као недозвољен, налазећи да се ради о пресуђеној ствари.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на шта се основано указује у поднетом захтеву браниоца окривљеног, то је Врховни касациони суд поднети захтев усвојио као основан и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана решења, а списе предмета вратио Основном суду у Лазаревцу на поновно одлучивање.

У поновном поступку, Основни суд у Лазаревцу ће имати у виду разлоге изнете у овој пресуди, те отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Са свега изложеног а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.